

‘Ik ben heel erg boos.’

Directeur Papegaaienopvang Veldhoven tweeënhalve maand na TROS Radar-uitzending

Door Anna Penta

Oerle – Medio januari kreeg de Nederlandse Opvang Papegaaien (N.O.P.) een vuistslag te incasseren: TROS Radar kwam in een uitzending met vernietigende beschuldigingen aan het adres van de instelling. Volgens de Radar-reportage sterft er jaarlijks een schrikbarend hoog aantal opgevangen vogels als gevolg van slechte verzorging. Voor de TROS-camera gaven ex-medewerkers en deskundigen hun mening over de wantoestanden in het park, dat behalve vogels van particulieren ook door Justitie in beslag genomen exoten opneemt. Tonnie van Meegen, directeur van de Papegaaienopvang, is er nog steeds kapot van. De bezoekersaantallen zijn gehalveerd en de meningen lijken gevormd.

Hij oogt vermoeid, gelaten. Alsof hij voor de zoveelste keer zijn verhaal doet, tegen, wie weet, de zoveelste persoon die zijn mening al klaar heeft. ‘Radar had vooraf naar ons toe kunnen komen om ons fatsoenlijk aan het woord te laten. In plaats daarvan hebben ze zich aangemeld als vrijwilliger in ons park en zijn ze hier met een verborgen camera komen filmen. Tussendoor hebben ze een deel van de boekhouding gestolen. Een heel goedkope manier van journalistiek.’

Wat kunt u zeggen over het ‘bewijs’, de foto’s van de vele dode vogels in de uitzending? ‘Kijk mevrouw, een deel van die dode vogels komt uit het park, maar een ander deel hebben ze verkregen via een patholoog, waar wij niets mee te maken heeft. Natuurlijk sterven hier vogels. Maar vergeet niet dat een deel van de opvangvogels oud of al ziek is. Ook worden papegaaien niet zo oud als gedacht wordt, geen zeventig maar gemiddeld vijfendertig jaar.’ U verklaart het hoge sterftecijfer dus door ouderdom en zwakke dieren? ‘Dat zeg ik niet. Als de vogels hier binnenkomen, laten we ze acclimatiseren en dan gaan ze een volière in, waar ze hun eigen partner mogen kiezen. Door de vrijheid die ze krijgen, kan er nog wel eens wat misgaan. Dat is nu eenmaal deel van het leven. Als we een volière binnengaan, ontsnapt er soms een vogel. Ook leggen sommige papegaaien eieren in een zelf gegraven nest. Als een vogel onder de grond legnood krijgt, merken we dat niet. Met de inbraak die hier is geweest erbij opgeteld zijn dat over vijftien jaar uitgesmeerd veel verdwenen dieren. En zo heeft Radar zitten goochelen met de cijfers.’

Is er ook maar iets van de kritiek waar? ‘Er is altijd wat te verbeteren, we praten daar met z’n allen sinds de uitzending de hele tijd over, hoe dingen beter kunnen. Iedereen maakt fouten. Maar de meeste kritiek is bij elkaar geraapt en klopt niet. Radar is erg onfatsoenlijk te werk gegaan. Maar misschien is het wel een aanwijzing dat dingen anders, beter moeten.’

Hoe zou TROS Radar aan zijn vermoedens zijn gekomen denkt u? ‘Door een tip van vogelarts Hooimeijer [die in de uitzending als deskundige wordt opgeroepen, AP] en handelaars,’ antwoordt Van Meegen zonder nadenken. ‘Die zijn tegen ons omdat wij in het verleden in beslag genomen dieren hebben opgevangen. En door vogels op te nemen, onttrekken wij ze

ook nog eens aan het handelcircuit. Dat maakt ons tot vijanden. Die Hooimeijer hebben we trouwens al twee keer van ons terrein af geschopt.'

In de uitzending gaf de Engelse papegaaienskundige Rosemary Low ongezouten haar mening, acht zij het 'onbegrijpelijk' hoe het er in uw centrum aan toe gaat. Wat vindt u daarvan? 'Mevrouw Low is een paar jaar geleden in ons park geweest en ik ben haar toen misgelopen. Ik had heel graag met haar gepraat, want het dierenwelzijn staat bij ons voorop. We hebben verschillende e-mails gestuurd, maar ze heeft nooit geantwoord. Zij beweert dat toen ze hier rondliep ze om één uur lege voerbakjes aantrof. Maar de vogels worden tweemaal per dag gevoerd, 's ochtends vroeg en 's middags. Met warm weer soms drie keer omdat het fruit dan snel bederft.' *Zij had ook veel kritiek op de 'Reuzevlucht'-volière, omdat papegaaien in een grote groep elkaar regelmatig zouden doodbijten. Zij wijt hier zelfs het hoge sterftecijfer aan.* 'Wij begonnen twintig jaar geleden met grote volières, nu zie je ze overal ter wereld. Natuurlijk komt het voor dat vogels elkaar doodpikken, dat gebeurt in volières over de hele wereld. Maar dat gebeurt ook als de vogels in paartjes leven; 20 procent van de vrouwtjes sneuvelt op die manier. En ja, soms zit er een moordenaar in een groep, die zetten we dan apart. Wat mevrouw Low zegt, is veel te stellig.'

Bent u op een verbod op het houden van exotische huisdieren als papegaaien? 'Nee, absoluut niet. Er zijn veel mensen die het heel goed doen, zelfs beter dan een opvangpark omdat ze zich richten op één of een paar diersoorten. Maar je moet dieren niet vermenselijken. Ik ben tegen het houden van vogels in kooien, een papegaai hoort niet in de huiskamer. Veel vogels worden te klein gehouden, de omgeving is te droog, ze krijgen het verkeerde voer en vereenzamen zonder partner. Veel belangrijker is het goede informatie te verstrekken, dát ontbreekt bij de winkel of handelaar.'

Wat is er waar van de beschuldiging dat er in het weekend niet altijd vrijwilligers zijn, waardoor er dan ook geen verzorging is? 'Ook dat is niet waar,' antwoordt Van Meegen geëmotioneerd. 'Elke vrijdag wordt het weekend doorgesproken. Er zijn altijd vrijwilligers aanwezig en er is continu een dierenarts oproepbaar. Bij vakantie of verhindering van onze dierenarts kunnen we terecht bij de patholoog. Of bij de universiteit van Utrecht.'

In de uitzending komen ex-medewerkers aan het woord. Zij zijn, zacht uitgedrukt, niet bepaald lovend over het N.O.P. Wat is uw reactie daarop? 'Wij vangen niet alleen dieren maar ook mensen op. Mensen die niet erg sociaal zijn, kunnen wel heel goed zijn met dieren. Zo lopen hier mensen die een taakstraf doen. Zij mogen geen dieren verzorgen, maar onderhouden het park. Als je hun vertrouwen wint, kun je ze alles laten zeggen. Toch blijf ik mensen aannemen die in de maatschappij niet makkelijk meekomen. Wat dat betreft gaat een mens bij mij voor een dier.'

Hoe ziet u de toekomst van het N.O.P.? 'De totale opvang moet anders. Tot nu toe werden alle vogels aangenomen. Iedereen mocht zijn dier brengen, van agapornis zonder waarde tot kostbare ara. Alleen blinde vogels weigerden we, want die kunnen niet leven in een volière. Ook informeerden we de oude eigenaren altijd zo veel mogelijk. Dat gaat veranderen. Misschien gaan we het net doen als in een honden- en kattenasiel: na afstaan van je dier stopt de informatie. Daar denken we over na. Of misschien stoppen we helemaal met de particuliere vogelopvang. Dan worden er dieren via internet aangeboden en sterven er ook veel. Maar dan wordt het meer gespreid en krijgen wij niet meer de schuld van alles.'

Van Meegen biedt aan te laten zien hoe de vogels in de grotevluchtvolières zitten, hoe de paartjes elkaar gevonden hebben en steeds bij elkaar in de buurt vertoeven. ‘Het doet ons veel leed,’ vertelt hij al wandelend door het park. ‘We hebben ons uiterste best gedaan, hebben heel erg hard gewerkt. We zijn allemaal erg geraakt. Maar vooral ben ik erg, heel erg boos.’ De vogels rondom ons zien er goed verzorgd en happy uit. De volières wisselen in grootte, maar alle vogels hebben minstens enige vliegruimte. Her en der hangen bordjes ter waarschuwing van het publiek: ‘Koop geen papegaai, want papegaaien zijn erg vernielzuchtig. Zij eten graag meubilair, elektrische snoeren en zelfs eikenhouten eethoeken.’

‘Wij hebben nooit om donaties gevraagd,’ vertelt de voormalige timmerman/metselaar openhartig. ‘Met een spotje in de trant van “pagegaaien voor/na opvang” hadden we veel geld kunnen verdienen, maar we hebben bijdragen altijd vrijwillig gehouden. Er komt geen geld uit de opvang, ik heb altijd mezelf kunnen redden. Iedereen denkt dat ik in een groot huis woon, in een Mercedes rijd en Cartiers draag. Maar in werkelijkheid woon ik in een noodwoning, is mijn auto zeven jaar oud en loop ik altijd in werkkleding. Tot voor vier jaar ging ik nooit op vakantie. Zelfs heb ik heel veel geld in dit park gestoken, geld dat anders naar mijn kinderen was gegaan.’

Op last van de Tweede Kamer zijn verschillende instanties bezig met een onafhankelijk onderzoek naar het reilen en zeilen van de N.O.P. De uitslag wordt binnen enkele weken verwacht.

19 maart 2009